

MONITOR SPÓŁDZIELCZY

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

Część A

Rok II.

Warszawa, dnia 25 października 1949 r.

Nr A 20

TREŚĆ NUMERU:

Str.

poz. 123 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 30 września 1949 r. w sprawie zatwierdzenia kierownika Wydziału Rewizyjnego Centrali Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“	1
poz. 124 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 11 października 1949 r. w sprawie wytycznych współpracy spółdzielczości z Ligą Kobiet	1
poz. 125 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 11 października 1949 r. w sprawie nadania uprawnień rewizyjnych (lista Nr 2).	4
poz. 126 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 11 października 1949 r. w sprawie nadania uprawnień rewizyjnych (Lista Nr. 3).	5
poz. 127 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 17 października 1949 r. w sprawie przeznaczenia niewydatkowanych sum z f.a.s. na inwestycje w zakresie urządzeń socjalnych w spółdzielczości	5
poz. 128 — Uchwała Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 17 października 1949 r. w sprawie przyjęcia do wiadomości powstania komisji inwestycyjnej urządzeń socjalnych w spółdzielczości z niewydatkowanych funduszy akcji socjalnej w roku 1949.	6
Przegląd ustawodawstwa ogólnego	6

poz. 123.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 30 września 1949 r.

w sprawie zatwierdzenia kierownika Wydziału Rewizyjnego Centrali Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“.

Na podstawie art. 33 Ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i Centralach Spółdzielni (Dz. U. R. P. Nr 30 poz. 199 z 1948 r.) Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego

go zatwierdza na stanowisko kierownika Wydziału Rewizyjnego Centrali Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność“ ob. Cybulskiego Pawła, członka Zarządu tejże Centrali.

poz. 124.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 11 października 1949 r.

w sprawie wytycznych współpracy spółdzielczości z Ligą Kobiet.

Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego zatwierdza załączone do niniejszej uchwały „Wytyczne współpracy spółdzielczości z Ligą Kobiet“, uzgodnione z Zarządem Głównym Ligi Kobiet.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wykonanie niniejszej uchwały poleca się Wydziałowi Organizacyjnemu.

Załącznik

WYTYCZNE WSPÓLPRACY SPÓŁDZIELCZOŚCI Z LIGĄ KOBIEC

Centralny Związek Spółdzielczy oraz Liga Kobiet postanawiają zacieśnić porozumienie o współpracy, zawarte w lipcu 1948 r.

Liga Kobiet wspólnie z całą klasą robotniczą uznaje, że spółdzielczość, jako droga uspołecznienia go-

spodarki drobnotowarowej, jest jedną z form gospodarki socjalistycznej.

Centralny Związek Spółdzielczy uznaje konieczność masowego włączenia kobiet do pracy nad budową socjalizmu przez upowszechnienie ich udziału

w spółdzielczości oraz ułatwienie im pracy w domu i na roli.

Obie strony stwierdzają, że spółdzielczość poprzez formy gospodarki uspołecznionej, odciążającej kobiety od prac w gospodarstwie domowym, przyspiesza proces masowego włączania kobiet do działalności gospodarczej Państwa i do praktycznego realizowania równouprawnienia oraz awansu społecznego kobiet.

Opierając się na tych założeniach i nawiązując do ogólnych wytycznych porozumienia pomiędzy Komisją Centralną Związków Zawodowych i Centralnym Związkiem Spółdzielczym w sprawie współpracy spółdzielczości z ruchem zawodowym — Centralny Związek Spółdzielczy i Liga Kobiet ustalają i będą realizować następujące zadania i formy współpracy:

I. Liga Kobiet i spółdzielczość mają następujące wspólne zadania:

1. uświadamianie kobiet o roli i zadaniach spółdzielczości w gospodarstwie Państwa Ludowego;
2. urzeczywistnienie zasady, że każda członkini Ligi Kobiet oraz każda kobieta, zarówno w mieście, jak na wsi, jest członkiem spółdzielni spożywców, względnie gminnej spółdzielni „Samopomoc Chłopska“, zaś każda członkini spółdzielni — członkiem Ligi Kobiet;
3. uświadamianie kobiet o znaczeniu spółdzielczości dla odciążenia kobiety od pracy w gospodarstwie domowym;
4. masowe wprowadzanie kobiet do spółdzielni pracy, spółdzielni rzemieślniczych oraz spółdzielni przemysłu ludowego, celem aktywizacji zatrudnienia kobiet;
5. włączenie kobiet do działalności gospodarczej i społeczno-wychowawczej, prowadzonej przez spółdzielczość, zwłaszcza w pionach spółdzielczości: spożywców, Samopomocy Chłopskiej, pracy, rzemieślniczej, przemysłu ludowego oraz mieszkaniowej;
6. masowe wprowadzenie kobiet do władz oraz organów kontroli społecznej spółdzielczości.

II. Spółdzielczość w zakresie współpracy z ruchem kobiecym ma zwłaszcza następujące zadania:

A. Spółdzielczość spożywców:

1. zorganizowanie sieci zakładów zbiorowego żywienia, w szczególności:
 - gospód, z których mogłyby korzystać całe rodziny, a nie tylko osoby pracujące zawodowo,
 - stołówek dla uczniów przy szkołach;
2. zorganizowanie produkcji i sprzedaży półfabrykatów — pot. aw na wół przyrządzonych, ułatwiających przyprawianie w domu posiłków uzupełniających;
3. popularyzowanie wskazań polityki żywieniowej kraju przez prowadzenie pokazów, kursów i poradni racjonalnego żywienia;
4. zorganizowanie sieci zakładów usługowych, jak: pralnie, cerownie, przedsiębiorstwa obsługi gospodarstw domowych dla odciążenia kobiet od pracy w gospodarstwie domowym;

5. zorganizowanie produkcji i sprzedaży znormalizowanych artykułów gospodarstwa domowego — ze szczególnym uwzględnieniem przyborów, oszczędzających czas, paliwo i energię ludzką;
6. zorganizowanie dostarczania do domów artykułów spożywczych oraz towarów masowych, zakupywanych okresowo.

B. Spółdzielczość wiejska:

1. uspołecznienie kobiety wiejskiej przez wyzwolenie jej od nadmiernej pracy drogą stosowania nowoczesnych metod gospodarowania w polu, podwórzu i ogrodzie;
2. organizowanie zakładów i przedsiębiorstw, ułatwiających prowadzenie gospodarstwa domowego, jak: piekarnie, łaźnie, magle, wypożyczalnie sprzętów i narzędzi, kursy racjonalnego żywienia;
3. wprowadzenie kobiet do komitetów założycielskich spółdzielni produkcyjnych oraz otoczenie ich opieką w zakresie organizacyjnym, gospodarczym i kulturalnym;
4. uwzględnianie w planach pracy i preliminarzach budżetowych spółdzielni gminnych oraz spółdzielni produkcyjnych spraw wychowania spółdzielczego kobiet.

C. Spółdzielczość pracy, rzemieślnicza oraz przemysłu ludowego:

1. szkolenie kandydatek na członkinie spółdzielni pracy „A.Z.“, przez organizowanie uczennic w spółdzielnie próbne;
2. przeszkolenie zarządów i rad nadzorczych spółdzielni „A.Z.“;
3. dobór i szkolenie kadr personelu administracyjnego do spółdzielni „A.Z.“, jak buchalterki, magazynierki, brakarki;
4. organizowanie spółdzielni pracy poza Akcją Zatrudnienia z wykwalifikowanych rzemieślniczek, które pozostały bez pracy na skutek likwidacji pseudo-spółdzielni i przedsiębiorstw prywatnych;
5. organizowanie spółdzielni usługowych, w szczególności spółdzielni dla obsługi gospodarstw domowych;
6. prowadzenie pracy uświadamiającej i wychowawczej w zakresie spółdzielczym i społeczno-politycznym wśród kobiet — członkiń spółdzielni pracy poprzez Koła Ligi Kobiet przy spółdzielniach.

D. Spółdzielczość mieszkaniowa:

1. przestrzeganie, aby we wszystkich spółdzielniach mieszkaniowych i osiedlach spółdzielczych były wydzielone lokale na społeczne urządzenia gospodarze, jak: świetlice i sale zebrań oraz urządzenia wychowawcze, jak ogródki jordanowskie i hoteliki dziecięce;
2. czuwanie, aby plany nowych budynków w spółdzielniach mieszkaniowych pod względem racjonalnego planowania wnętrza oraz zaopatrzenia mieszkań w urządzenia usprawniające pra-

cę w domu były opiniowane przez Instytut Gospodarstwa Domowego;

3. czuwanie, aby kobiety brały liczny udział w samorządzie lokatorskim oraz w dzielnicowych radach narodowych z ramienia tego samorządu;
4. ułatwianie powstawania kół Ligi Kobiet w blokach i osiedlach spółdzielczych przez polecenie spółdzielniom przydzielania lokali na siedzibę kół.

III. Dla należytego wykonania wymienionych zadań CZS, centrale spółdzielni i centrale spółdzielczo-państwowe będą informować Ligę Kobiet o swych planach działalności, wytycznych pracy oraz poszczególnych akcjach w zakresie tych zadań, zwłaszcza zaś o kursach, organizowanych przez spółdzielczość.

IV. Prace w zakresie upowszechnienia udziału kobiet w spółdzielczości wiejskiej, w szczególności w pionach: Samopomocy Chłopskiej, mleczarsko-jajczarskim i ogrodniczym prowadzi, zgodnie z porozumieniem zawartym przez Centralny Związek Spółdzielczy, Związek Samopomocy Chłopskiej i Ligę Kobiet — Wydział Kobiety Zw. Sam. Chł.

Centralny Związek Spółdzielczy i Liga Kobiet dążyć będą do zawarcia porozumienia z Centralną Radą Związków Zawodowych, celem rozszerzenia i zacieśnienia współpracy pomiędzy związkami zawodowymi, spółdzielczością i ruchem kobiecym w zakresie upowszechnienia udziału pracujących kobiet w pozostałych pionach spółdzielczości.

V. Formy współpracy Ligi Kobiet i spółdzielczości są następujące:

1. Członkostwo każdej członkini Ligi Kobiet w odpowiedniej spółdzielni oraz każdej członkini spółdzielni w Lidze Kobiet.
2. Udział przedstawiolek Ligi Kobiet we wszystkich organach samorządu spółdzielczego, a mianowicie:
 - a) w komitetach członkowskich,
 - b) w radach kontroli,
 - c) w radach nadzorczych i komisjach rewizyjnych spółdzielni,
 - d) w radach okręgowych central spółdzielni i central spółdzielczo-państwowych,
 - e) w radach nadzorczych central spółdzielni i central spółdzielczo-państwowych,
 - f) w Naczelnej Radzie Spółdzielczej.
3. Przedstawicielki Ligi Kobiet wchodzi do organów samorządu spółdzielczego.
 - z głosem doradczym — z nominacji przez właściwe komórki Ligi,
 - z głosem decydującym — z wyboru przez właściwe zgromadzenia i zjazdy delegatów spółdzielni oraz central.
4. Zarządy spółdzielni, zarządy central spółdzielni i central spółdzielczo-państwowych oraz Za-

ząd CZS będą porozumiewać się z właściwymi organami Ligi Kobiet przy układaniu list kandydatów do organów samorządu spółdzielczego.

Liczba kobiet w organach samorządu spółdzielczego spółdzielni spożywców, pracy, rzemieślniczych, przemysłu ludowego i mieszkaniowych będzie proporcjonalna do liczby kobiet, będących członkiniami tych spółdzielni. Liczba kobiet w organach samorządu spółdzielczego spółdzielni wiejskich będzie wynosiła co najmniej czwartą część ogólnej liczby członków danego organu samorządu.

5. Liga Kobiet i Centralny Związek Spółdzielczy prowadzi będą następujące akcje:
 - a) opracowywanie i rozsyłanie materiałów propagandowych,
 - b) organizowanie kampanii propagandowych w skali krajowej,
 - c) organizowanie zebrań, poświęconych działalności spółdzielni.
6. Liga Kobiet posiada na wszystkich szczeblach organizacyjnych Rady Spółdzielcze Ligi, w skład których wchodzi instruktorki pracy kobiet w centralach spółdzielni i spółdzielniach.
7. Spółdzielczość utrzymuje:
 - a) w Centralnym Związku Spółdzielczym — Instruktoriat Pracy Kobiet w Biurze Samorządu Spółdzielczego oraz okręgowe instruktorki pracy kobiet we wszystkich województwach;
 - b) w centralach spółdzielni i spółdzielczo-państwowych: Spożywców, Pracy, Rzemieślniczej, Przemysłu Ludowego i Mieszkaniowej — Instruktoriaty Pracy Kobiet w aparacie centralnym i w miarę potrzeby instruktorki pracy kobiet w terenie;
 - c) w spółdzielniach spożywców:
 - liczących więcej niż 20 sklepów — instruktorki pracy kobiet,
 - liczących więcej niż 100 sklepów — kilkusobowe instruktoriaty pracy kobiet.
8. Związek Samopomocy Chłopskiej utrzymuje zgodnie z porozumieniem zawartym z Centralnym Związkiem Spółdzielczym i Ligą Kobiet:
 - a) w zarządzie głównym — Wydział Kobiety,
 - b) w zarządach wojewódzkich — inspektoraty kobiece,
 - c) w zarządach powiatowych — instruktorki kół gospodyń.
9. Instruktorki pracy kobiet w CZS, w centralach spółdzielni i spółdzielczo-państwowych oraz w spółdzielniach — pod względem zaszerogowania dodatków służbowych i wyposażenia terenowego zostają przyrównane do pracowników aparatu kontroli. Obsada personalna instruktoriatów pracy kobiet odbywa się w porozumieniu z Ligą Kobiet.

poz. 125.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 11 października 1949 r.

w sprawie nadania uprawnień rewizyjnych.

Na podstawie §§ 4 i 7 instrukcji CZS z dnia 4 listopada 1948 r. o nadawaniu uprawnień rewizyjnych i kwalifikowaniu rewidentów (Monitor Spółdzielczy Nr. 10-11/1948, poz. 69) oraz § 2 regulaminu z dnia 14 grudnia 1948 r. o weryfikacji uprawnień rewizyjnych nadanych przed 1.VII. 1948 r. (Monitor Spółdzielczy Nr. A-1/1949, poz. 8), Zarząd CZS na wniosek Komisji Weryfikacyjnej

p o s t a n a w i a:

- nadać uprawnienia rewizyjne 107 rewidentom, wymienionym na liście Nr. 2, stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały,
- uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Spółdzielczym,
- wykonanie uchwały powierza się Wydziałowi Rewizyjnemu.

Załącznik

LISTA NR. 2

**REWIDENTÓW, KTORYM UCHWAŁĄ ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO
Z DNIA 11 PAŹDZIERNIKA 1949 R. NADANO UPRAWNIENIA REWIZYJNE.**
I. Centralny Związek Spółdzielczy

1. Baranowski Władysław	starszy rewident
2. Bojarski Michał	" "
3. Duszyński Marian	" "
4. Gandecki Antoni	" "
5. Kaczyński Władysław	" "
6. Kasprzyk Edmund	" "
7. Kielan Franciszek	" "
8. Lenkiewicz Witold	" "
9. Lipko Andrzej	" "
10. Mierzwiński Władysław	" "
11. Orkan-Newela Jerzy	" "
12. Pióro Stefan	" "
13. Przekota Władysław	" "
14. Różycki Stefan	" "
15. Tomczak Józef	" "
16. Wałejko Janusz	" "
17. Wawrzewski Władysław	" "
18. Wojdat Władysław	" "
19. Zbikowski Waclaw	" "
20. Motelski Stanisław	rewident

II. Centrala Spółdzielni Spożywców „Społem“

1. Abramowicz Mieczysław	starszy rewident
2. Adamski Władysław	" "
3. Baczkowski Mieczysław	" "
4. Banaś Tadeusz	" "
5. Brach Stanisław	" "
6. Bronowicz Bronisław	" "
7. Bubik Frydolin	" "
8. Byrski Józef	" "
9. Dobecki Czesław	" "
10. Doktor Władysław	" "
11. Gaszyński Mieczysław	" "
12. Głębocki Zygmunt	" "
13. Gunia Jan	" "
14. Jankowski Alfons	" "
15. Jasińska Agata	" "
16. Kaczewski Stanisław	" "
17. Kamiński Mieczysław	" "
18. Kasiński Jan	" "
19. Kasiński Zbigniew	" "
20. Kieloch Zygmunt	" "
21. Krawczyk Jan	" "

22. Litewka Władysław	starszy rewident
23. Litwiniuk Stefan	" "
24. Łosek Bolesław	" "
25. Łucki Dionizy	" "
26. Matuszkiewicz Stefan	" "
27. Michalski Mieczysław	" "
28. Mięso Tadeusz	" "
29. Mirowski Marian	" "
30. Owsiak Władysław	" "
31. Pałęcki Tadeusz	" "
32. Pałęcki Mirosław	" "
33. Pędras Lucjan	" "
34. Podgórski Edward	" "
35. Purołczak Waclaw	" "
36. Sobczyński Waclaw	" "
37. Staszewski Henryk	" "
38. Stępień Henryk	" "
39. Tomecki Władysław	" "
40. Tuszkiewicz Jan	" "
41. Walasek Antoni	" "
42. Walczak Eugeniusz	" "
43. Wiącek Franciszek	" "
44. Wilk Tadeusz	" "
45. Wontorski Piotr	" "
46. Zagórski Zenon	" "
47. Ziólek Euzebiusz	" "
48. Wierzbicki Piotr	rewident

III. Centrala Spółdzielni Pracy

1. Skurski Ludwik	starszy rewident
2. Strzała Zdzisław	" "
3. Wrede Jan	" "

IV. Centrala Spółdz. Mleczarsko - Jajczarskich

1. Gąsiorowski Zbigniew	starszy rewident
2. Nowosądzki Szymon	" "
3. Pietrzak Anzelm	" "
4. Szczygieł Stanisław	" "

V. Centrala Ogrodnicza

1. Męczyk Piotr	starszy rewident
2. Ślimakowski Waclaw	" "
3. Szablowski Zygmunt	" "

VI. Centrala Spółdz. Wydawniczych i Księgarskich VII. Centrala Spółdz. Wytwórczych „Solidarność“

1. Brzeska Anna	starszy rewident	1. Cybulski Paweł	starszy rewident
2. Burda Bohdan	„ „	2. Grzegorski Czesław	„ „
3. Czarnecki Feliks	„ „	3. Szykgold Feliks	„ „
4. Dąbrowski Saturnin	„ „	4. Woyno Ryszard	„ „
5. Jarocki Kazimierz	„ „	VIII. Centrala Rzemieślnicza, C-la Spółdz. Państw.	
6. Kosiorek Stanisław	„ „	1. Smoliński Jerzy	starszy rewident
7. Malawski Stanisław	„ „	2. Tylec Edmund	„ „
8. Pasiut Stanisław	„ „	IX. Centrala Rybna C-la Spółdz. Państw.	
9. Pietras Józef	„ „	1. Iliaszko Grzegorz	starszy rewident
10. Wieczorek Wincenty	„ „	2. Kleniewski Ryszard	„ „
11. Woźniakiewicz Adam	„ „	3. Kubicz Waclaw	„ „

poz. 126.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 11 października 1949 r.

w sprawie nadania uprawnień rewizyjnych.

Na podstawie §§ 4, 7 i 18 instrukcji CZS z dnia 4 listopada 1948 r. o nadawaniu uprawnień rewizyjnych i kwalifikowaniu rewidentów (Monitor Spółdzielczy Nr 10—11/1948, poz. 69) Zarząd CZS na wniosek Wydziału Rewizyjnego postanawia:

a) nadać uprawnienia rewizyjne 9 rewidentom

wymienionym na liście Nr 3, stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały,

b) uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Spółdzielczym,

c) wykonanie uchwały powierza się Wydziałowi Rewizyjnemu.

Załącznik

LISTA NR 3

REWIDENTÓW, KTÓRYM UCHWAŁĄ ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO Z DNIA 11 PAŹDZIERNIKA 1949 R. NADANO UPRAWNIENIA REWIZYJNE.

I. Centrala Spółdzielni Spożycwców „Społem“

1. Drabik Michał	starszy rewident
2. Lefik Leon	„ „
3. Lutostański Aleksander	„ „
4. Maksymowicz Włodzimierz	„ „

5. Bogdas Jan	rewident
6. Owecki Edmund	„ „

II. Centrala Spółdzielni Mleczarsko - Jajczarskich

1. Szalkowski Jan	starszy rewident
2. Kolasiński Eugeniusz	rewident
3. Konaszyc Antoni	„ „

poz. 127.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 października 1949 r.

w sprawie przeznaczenia niewydatkowanych sum z f.a.s. na inwestycje w zakresie urządzeń socjalnych w spółdzielczości.

Zarząd C.Z.S. uchwała przekazać sumy niewydatkowane w r. 1949 z funduszu akcji socjalnej w spółdzielczości na fundusz inwestycyjny z przeznaczeniem na urządzenie socjalne w spółdzielczości (żłóbki, przedszkola, prewatoria itp.).

W tym celu:

- wszystkie centrale spółdzielni oraz zrzeszone w nich spółdzielnie przeleją przeznaczone a niewydatkowane fundusze a.s. w roku 1949 na fundusz inwestycyjny urządzeń socjalnych w spółdzielczości.

- Wyznacza się Centralę Spółdzielni Spożycwców „Społem“, jako inwestora naczelnego dla pionu spółdzielczości miejskiej, a Centralę Rolniczą Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“, jako inwestora naczelnego dla pionu spółdzielczości wiejskiej.

W skład pionu spółdzielczości miejskiej wchodzi spółdzielnie zrzeszone w Centrali Spółdzielni Spożycwców „Społem“, w Centrali Spółdzielni Wydawniczych i Księgarskich, w Centrali Spółdzielni Pracy, w Centrali Spółdzielni Wytwór-

czych „Solidarność“, w Centrali Spółdzielni Inwalidów, w Centrali Rzemieślniczej, Centrali Spółdzielczo - Państwowej oraz w Centrali Rybnej, Centrali Spółdzielczo - Państwowej.

W skład pionu spółdzielczości wiejskiej wchodzi spółdzielnie zrzeszone w Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“, w Centrali Spółdzielni Mleczarsko - Jajczarskich, w Centrali Spółdzielni Ogrodniczych, i w Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego, Centrali Spółdzielczo - Państwowej.

3. Wszystkie niewydatkowane w roku 1949 fundusze a. s. zcentralizować w centralach spółdzielni wyznaczonych na inwestorów naczelnych.

Szczegółowe instrukcje w sprawie przekazania niewydatkowanych funduszy a. s. wyznaczonym inwestorom naczelnym wydadzą w stosunku do zrzeszonych spółdzielni poszczególne centrale spółdzielni.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wydziałowi Prezydialnemu w porozumieniu z Biurem Ekonomiczno - Statystycznym.

poz. 128.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 października 1949 r.

w sprawie przyjęcia do wiadomości powstania komisji inwestycyjnej urzędzeń socjalnych w spółdzielczości z niewydatkowanych funduszy akcji socjalnej w roku 1949.

W związku z uchwałą Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego w sprawie utworzenia funduszu inwestycyjnego urzędzeń socjalnych oraz z uwagi na zgłoszony przez Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych wniosek w tej sprawie, Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego przyjmuje do wiadomości powstanie komisji inwestycyjnej urzędzeń socjalnych w spółdzielczości, w skład której weszli: przedstawiciel CZS, przedstawiciel Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pra-

owników Spółdzielczych R.P. i po jednym przedstawicielu wszystkich central spółdzielni i central spółdzielczo-państwowych.

Celem tej komisji jest przygotowanie i opracowanie wniosków w przedmiocie dysponowania funduszem inwestycyjnym urzędzeń socjalnych spółdzielczości z niewydatkowanych funduszy akcji socjal. w roku 1949.

Komisja przestaje istnieć z chwilą wykonania powierzonych jej zadań.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA OGÓLNEGO

W Dzienniku Ustaw R.P. Nr. 52 z dnia 30 września 1949 r.

Roboty wzbronione młodocianym i kobietom.

poz. 397. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 20 września 1949 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dn. 3 października 1935 r. o robotach wzbronionych młodocianym i kobietom.

Rozporządzenie powyższe zabrania używania młodocianych mężczyzn do robót pod ziemią. Wyjątek od tej zasady stanowią roboty, wliczone w zarządzeniu w 10 punktach, które to roboty mogą być wykonywane przez młodocianych mężczyzn ponad lat 16 pod warunkami określonymi w tymże rozporządzeniu.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 53 z dnia 14 października 1949 r.

Polska Izba Handlu Zagranicznego.

poz. 403. Dekret z dnia 28 września 1949 r. o utworzeniu Polskiej Izby Handlu Zagranicznego.

Została utworzona Polska Izba Handlu Zagranicznego z siedzibą w Warszawie, obejmująca swą działalnością cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Do zakresu działania Izby w szczególności należy: a) wykonywanie czynności izb przemysłowo-handlowych oraz izb handlowych na zasadzie umów między Rzeczpospolitą Polską lub kontrahentami polskimi a obcymi państwami lub kontrahentami albo na zasadzie międzynarodowych zwyczajów handlowych, w szczególności wydawanie zaświadczeń o polskim pochodzeniu towarów eksportowych, legitymacja faktur, wydawanie polskim organizacjom i przedsiębiorstwom handlu zagranicznego certyfikatów, świadectw i zaświadczeń co do wykonywanych przez nie funkcji, obrotów i innych okoliczności istotnych dla stosunków handlowych z zagranicą; b) urządzanie wystaw i targów międzynarodowych w Polsce oraz organizowanie udziału wytwórczości polskiej w wystawach i targach za granicą; c) ustanawianie ekspertów Izby dla towaroznawstwa, techniki, transportu, ubezpieczeń i językoznawstwa

w zakresie pozostającym w związku z handlem zagranicznym, ustalanie taryf wynagrodzeń dla ekspertów Izby oraz wskazywanie przedsiębiorcom krajowym i zagranicznym ekspertów w poszczególnych dziedzinach; d) powołanie i prowadzenie przy Izbie, na zasadzie odrębnego regulaminu, Kolegium Arbitrów do rozstrzygania sporów wynikłych w związku ze stosunkami handlowymi albo transportem między stronami polskimi i zagranicznymi, a poddanych umownie orzecznictwu tego Kolegium, jak również czuwanie nad wszelkimi polskimi sprawami arbitrażowymi za granicą; e) wykonywanie za granicą czynności zleconych Izbie przez krajowe organizacje gospodarcze i społeczne, przez przedsiębiorstwa lub inne osoby w sprawach patentowych oraz w sprawach wzorów i znaków towarowych; f) wykonywanie wszelkich innych czynności zleconych Izbie przez Ministra Handlu Zagranicznego lub za jego zgodą przez innego ministra.

Zwyczajnymi członkami Izby są między innymi: przedsiębiorstwa handlu zagranicznego w kraju, posiadające uprawnienia importowe i eksportowe, wydane przez Ministra Handlu Zagranicznego, oraz zrzeszenia eksporterów i importerów w Polsce

Członkowie zwyczajni Izby obowiązani są do opłacania składek, których wysokość i sposób pobierania określi statut.

Izba może za zgodą Ministra Handlu Zagranicznego tworzyć i utrzymywać oddziały i przedstawicielstwa w kraju i za granicą.

Statut, nadany Izbie przez Radę Ministrów, będzie ogłoszony w Monitorze Polskim.

Wykonanie dekretu zostało poruczone Ministrowi Handlu Zagranicznego. Dekret wszedł w życie z dniem 14 października 1949 r.

Mienie, pozostałe po osobach przesiedlonych do Z. S. R. R.

poz. 404. Dekret z dnia 28 września 1949 r. o zmianie dekretu z dnia 5 września 1947 r. o przejściu na własność Państwa mienia pozostałego po osobach przesiedlonych do Z. S. R. R.

Według artykułu 1-go Dekretu z dnia 5 września 1947 r. o przejściu na własność Państwa mienia pozostałego po osobach przesiedlonych do Z. S. R. R., wszelkie mienie ruchome i nieruchomości tych osób przechodzi z mocy samego prawa z chwilą przesiedlenia owych osób, na własność Państwa bez odszkodowania.

Obecnie powyższy przepis został rozszerzony również na mienie osób prawnych, których istnienie lub działalność wskutek przesiedlenia do Z. S. R. R. ich członków lub osób tą działalnością objętych stała się bezprzedmiotowa. Do stwierdzenia tej okoliczności powołana jest władza właściwa do sprawowania nadzoru państwowego nad daną kategorią osób prawnych.

Wykonanie dekretu zostało poruczone Ministrom: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Administracji Publicznej.

Dekret wszedł w życie z dniem 14 października 1949 r.

Przedsiębiorstwa wydawnicze książek i druków nieperiodycznych.

poz. 407. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 1949 r. w sprawie koncesjonowania przedsiębiorstw wydawniczych książek i druków nieperiodycznych.

Omawiane rozporządzenie opiera się na art. 2, ust. 5 ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o zakładaniu nowych przedsiębiorstw i popieraniu prywatnej inicjatywy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 18).

W myśl omawianego rozporządzenia, przedsiębiorstwa wydawnicze książek i druków nieperiodycznych, zarówno istniejące, jak nowopowstające, mogą być prowadzone jedynie po uzyskaniu koncesji, udzielonej przez Ministra Handlu Wewnętrznego za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Podanie o udzielenie winno zawierać: a) imię i nazwisko lub firmę ubiegającego się o koncesję oraz jego adres lub siedzibę, jak również wskazanie osoby odpowiedzialnego redaktora; b) opis planowanego przedmiotu przedsiębiorstwa i zakres wydawnictw; c) plan finansowania wydawnictw z podaniem rodzaju i wysokości kapitałów, przeznaczonych na założenie i prowadzenie przedsiębiorstwa; d) zobowiązanie do działania w ramach planu wydawniczego, ustalonego przez Komitet Ministrów do Spraw Kultury.

Podanie o udzielenie koncesji na prowadzenie istniejącego przedsiębiorstwa wydawniczego należy złożyć w terminie dni 30 od dnia wejścia w życie omawianego rozporządzenia, to jest do dnia 14 listopada 1949 r.

Udzielona koncesja może być cofnięta przez Ministra Handlu Wewnętrznego za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Istniejące przedsiębiorstwa wydawnicze zaprzestają swej działalności i podlegają likwidacji:

a) po upływie przewidzianego w rozporządzeniu terminu do składania podań o udzielenie koncesji w razie niewniesienia w tym terminie takiego podania,

b) w ciągu miesiąca od dnia doręczenia decyzji Ministra Handlu Wewnętrznego, zawierającej odmowę lub cofnięcie koncesji.

Rada Ministrów może zwolnić poszczególne przedsiębiorstwa wydawnicze jak również ich kategorie od obowiązku posiadania koncesji.

Wykonanie rozporządzenia zostało poruczone Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 14 października 1949 r.

Ulgowe opłaty szpitalne.

poz. 409. Rozporządzenie Ministrów Administracji Publicznej i Zdrowia z dnia 12 maja 1949 r. w sprawie ulgowych opłat szpitalnych za leczenie niektórych kategorii rzemieślników i rybaków morskich.

Rozporządzenie powyższe zostało wydane na podstawie art. 8 ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o pokrywaniu opłat w szpitalach, będących zakładami społecznymi służby zdrowia (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 174) i w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Handlu Wewnętrznego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Przemysłu Ciężkiego oraz Żeglugi oraz za zgodą Rady Państwa.

Na mocy § 2 ust. 1 omawianego rozporządzenia ulgowe opłaty za leczenie w szpitalach, będących zakładami społecznymi służby zdrowia, w wysokości 30% opłaty szpitalnej ponoszą: a) rybacy morscy łodziowi; b) rzemieślnicy, zamieszkałi i prowadzący swe warsztaty na obszarze gmin

wiejskich z wyłączeniem gmin o charakterze miejskim i gmin uznanych za uzdrowiska, jeżeli zatrudniają w tych warsztatach nie więcej niż jednego członka rodziny oraz — na podstawie umowy zarejestrowanej zgodnie z obowiązującymi przepisami — nie więcej niż dwóch uczniów; c) członkowie spółdzielni pracy, objętych wykazami ustalonymi przez właściwego ministra na podstawie wniosków właściwej centrali, przedstawionych za pośrednictwem Centralnego Związku Spółdzielczego.

Ugi powyższe przysługują również członkom rodzin uprawnionych, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu.

Dopłatę do pełnej stawki ustalonej dla szpitali powiatowych, należną z tytułu zastosowania ulg, pokrywają powiatowe związki samorządowe oraz te gminy, na których obszarze leczony zamieszkuje.

Ponadto w czasie do dnia 31 grudnia 1949 r. osoby, uprawnione do obniżenia 30% opłaty szpitalnej, ustalonej dla szpitali powiatowych, ponoszą ulgowe opłaty za leczenie w szpitalach psychiatrycznych w wysokości 5% opłaty szpitalnej tak za siebie, jak i za będących na ich wyłącznym utrzymaniu członków rodziny.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 14 października 1949 r.

OKÓLNIKI I ZARZĄDZENIA PAŃSTWOWYCH WŁADZ CENTRALNYCH

Dostawy, roboty i usługi na rzecz Skarbu Państwa.

W Monitorze Polskim Nr A-67 z dnia 27 września 1949 r. pod poz. 877 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Administracji Publicznej z dnia 27 sierpnia 1949 r. w sprawie określenia władz uprawnionych do stwierdzenia odmowy przyjęcia zamówienia przez przedsiębiorstwa samorządowe lub pozostające pod zarządem związków samorządu terytorialnego. Rozporządzenie powyższe opiera się na § 10, ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73).

W myśl omawianego zarządzenia władzą właściwą do stwierdzenia odmowy przyjęcia zamówienia przez przedsiębiorstwo samorządowe lub pozostające pod zarządem związku samorządowego jest: a) starosta powiatowy w stosunku do przedsiębiorstw pozostających w administracji: gmin wiejskich, gmin miast niewydzielonych, powiatowego związku samorządowego lub związku międzykomunalnego na terenie jednego powiatu; b) prezydent miasta, w stosunku do przedsiębiorstw pozostających w administracji gminy miasta wydzielonego; c) wojewoda, w stosunku do przedsiębiorstw pozostających w administracji wojewódzkiego związku samorządowego lub związku międzykomunalnego, obejmującego więcej, niż jeden powiat; d) Minister Administracji Publicznej w stosunku do przedsiębiorstw, pozostających w administracji związku międzykomunalnego, obejmującego więcej, niż jedno województwo.

Pojazdy mechaniczne.

W Monitorze Polskim z dnia 3 października 1949 r. Nr. A-70 pod poz. 887 została ogłoszona uchwała Rady Ministrów z dnia 9 września 1949 r. w sprawie trybu ustalenia etatów samochodowych dla urzędów i instytucji państwowych.

W myśl paragrafu VIII tej uchwały postanowienia jej ma odpowiednio zastosować Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowo-spółdzielczych, central spółdzielczo - państwowych oraz instytucji spółdzielczych.

Powyższa uchwała opiera się na następujących zasadach:

1) Przy Prezesie Rady Ministrów istnieje Komisja do Spraw Etatów Samochodowych, składająca się z przedstawicieli Prezydium Rady Ministrów, Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrów: Skarbu, Administracji Publicznej i Komunikacji, jak również przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

2) Komisja ta rozpatruje zgłoszone przez właściwe władze naczelnne wnioski, dotyczące ustalenia na każdy rok budżetowy ilości pojazdów mechanicznych władz urzędów i instytucji państwowych oraz przedsiębiorstw państwowych, podległych nadzorowi Prezesa Rady Ministrów.

3) Na podstawie wyników działalności Komisji, Ministerstwo Skarbu opracowuje projekt preliminarza budżetowego i ustawy skarbowej. Wyniki działalności Komisji stanowią również podstawę przy rozpatrywaniu (zatwier-

dzeniu) planów finansowo-gospodarczych przedsiębiorstw państwowych.

4) W ramach etatów pojazdów mechanicznych, ustalonych ustawą skarbową dla każdego resortu, w poszczególnych działach i rozdziałach budżetu, właściwi ministrowie dokonują co roku przydziału etatów pojazdów mechanicznych dla podległych im poszczególnych jednostek służbowych.

Właściwi ministrowie mogą wprowadzać zmiany w przydziale etatów pojazdów mechanicznych w okresie wykonywania budżetu, zawiadamiając o tych zmianach Komisję do Spraw Etatów Samochodowych, z tym jednak, że zmiany powodujące przeniesienie etatu z jednego działu lub rozdziału na inny dział lub rozdział danej części budżetu wymagają uprzedniej zgody Ministra Skarbu.

5) Przydział nowych etatów pojazdów mechanicznych dla poszczególnych jednostek służbowych dokonywany będzie tylko w ramach przyznaných ustawą skarbową etatów i kredytów na zakup pojazdów mechanicznych i ich utrzymanie.

6) Wszelkie wnioski o zwiększenie etatów pojazdów mechanicznych ponad ilość etatów ustalonych w budżecie państwowym dla każdego resortu będą zgłaszane do Komisji do Spraw Etatów Samochodowych, która wnioski te wraz ze swoimi wnioskami przekazuje Ministerstwu Skarbu.

7) Pojazdy mechaniczne przydzielone określonej jednostce służbowej nie mogą być oddawane na stałe do dyspozycji innej jednostki służbowej. — Czasowe dysponowanie pojazdem mechanicznym innej jednostki służbowej może mieć miejsce tylko w ściśle określonym terminie za pisemnym zezwoleniem właściwego ministra.

8) Państwowe pojazdy mechaniczne mogą być dopuszczone do ruchu i zarejestrowane tylko na jednostkę służbową, dla której przydział został dokonany i w granicach tego przydziału. O dokonanych przydziałach pojazdów mechanicznych na poszczególne jednostki służbowe oraz o wszelkich zmianach właściwy minister powiadamia Ministra Komunikacji, który wydaje odpowiednie zarządzenia co do rejestracji pojazdów mechanicznych.

9) Przydział nowego pojazdu mechanicznego dla poszczególnych jednostek służbowych w granicach ustalonych etatów może nastąpić pod warunkiem posiadania przez te jednostki niewykorzystanych etatów lub wycofania z ruchu zużytego pojazdu.

Wykonanie omawianej uchwały zostało poruczone Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i wszystkim Ministrom. Uchwała weszła w życie z dniem 3 października 1949 r.

Podatek od wynagrodzeń.

W Monitorze Polskim z dnia 3 października 1949 r. Nr. A-70 pod pozycją 890 ogłoszono zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 września 1949 r. w sprawie ustalenia cen wolnego rynku świadczeń w naturze na II półrocze 1949 r. dla celów podatku od wynagrodzeń.

Zgodnie z art. 4 ust. 7 obowiązującej ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (patrz Monitor Spółdzielczy z dnia 25 marca 1949 r. Nr A-6 str. 12) wysokość cen wolnego rynku dla świadczeń w naturze, podlegających temu podatkowi, ustala co najmniej raz na pół roku Minister Skarbu. Omawiane zarządzenie opiera się na powołanym wyżej przepisie ustawy.

Postanawia ono, że ceny wolnego rynku świadczeń w naturze wydawanych w II półroczu 1949 r. podatnikom podatku od wynagrodzeń ustala się w wysokości maksymalnych cen zawartych w cennikach detalicznych sporządzonych i wydanych przez centrale przedsiębiorstw państwowych lub będących pod zarządem państwowym zgodnie z obowiązującymi w tym względzie przepisami.

Ustalone w ten sposób ceny wolnego rynku dotyczą świadczeń w naturze, wydawanych po dniu 30 czerwca 1949 r., a należnych od dnia 1 lipca 1949 r. do dnia 31 grudnia 1949 r. Omawiane zarządzenie nie dotyczy jednak przypadków unormowanych: 1) zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 22 kwietnia 1949 r. (patrz Monitor Spółdzielczy z dn. 10 lipca 1949 r. Nr. 13 str. 15), 2) okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 5 listopada 1948 r. w sprawie ustalania ryczałtów wartości pieniężnej świadczeń w naturze, wydawanych w granicach norm układu zbiorowego pracy pracownikom zatrudnionym w gospodarstwach rolnych (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 95 z 1948 r. poz. 429) który obowiązywał do dnia 31 marca 1949 r. Postanowienia okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 5 listopada 1948 r. należy jednak przewidywać stosować do czasu wydania odrębnego zarządzenia w tej sprawie.

Omawiane zarządzenie weszło w życie z dniem 3 października 1949 r.

Sądy i Prokuratury R. P.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 15 września 1949 r. został ogłoszony wykaz Sądów i Prokurator R.P. na dzień 1 lipca 1949 r. (str. 42 — 53), uwzględniający zmiany, jakie zaszły w związku z wprowadzeniem nowej organizacji sądów i prokurator. Wykaz jest sporządzony według okręgów apelacyjnych, a ponadto zawiera spis sądów grodzkich w porządku alfabetycznym miejscowości, w jakich mają siedzibę te sądy.